

PREMIAT LA FESTIVALUL CONCURS

Festivalurile concurs apărute în ultimele trei decenii în contextul cultural al Uniunii Epigramaștilor din România au reprezentat și reprezintă o modalitate perfectă pentru creatorii de gen de a se întâlni, de a se cunoaște și, foarte important, dau acea notă de concurență atât de benefică pentru calitatea creației literare. Cred că modelul de organizare a fost preluat de la Festivalul Constantin Tănase din Vaslui, cel care în anul acesta împlinește cincizeci și patru de ani de existență și funcționare continuă, devenind astfel festivalul de referință al umoriștilor autohtoni și nu numai. Oricum, de-a lungul timpului, s-a putut observa și dinamica acestui fenomen cultural întrucât unele festivaluri s-au rezumat doar la epigramă, altele din contră, au abordat o gamă mult mai largă a creației umoristice aducând în scenă și poezia, proza sau grafica satirică în așa fel încât au devenit adevărate rampe de lansare sau chiar platforme de consacrare pentru creatorii de gen. Unele festivaluri au apărut și au dispărut, iar altele au devenit tradiție, făcând din participarea concurenților, dar mai ales din premiarea acestora, un motiv de justificată mândrie.

Cum despre jurizări sau premieri s-a vorbit adesea existând și unele opinii critice nu voi aborda aceste subiecte, ci mă voi referi la o situație cumva inedită în viața festivalurilor și anume la modalitatea de acordare a premiilor așa cum au fost ele apreciate de juriu. Conform unei tradiții nelegiferate premiile se acordă celor nominalizați, de regulă, atunci când cel premiat este prezent la festival și urcă pe podium în aplauzele participanților. Au existat desigur și excepții, dar ele nu fac decât să certifice faptul că se poate și altfel! În urmă cu ceva vreme când media de vârstă a membrilor Uniunii era în jurul a șaiszeci de ani, o călătorie și participarea efectivă la un asemenea eveniment era nu numai o bucurie, ci și o chestiune de respect firesc acordat gazdelor care organizau, cu multă muncă și nu tocmai ușor, această întâlnire menită uneori să devină istorică.

Numai că, timpul a cam trecut, așa cum trece el fără să ne întrebe, iar media de vârstă a crescut aducând, din păcate, și acele inconveniente care ne limitează opțiunile de mișcare, indiferent de dorințele noastre. Evident, organizatorii festivalurilor au ținut cont de această realitate și au adaptat ceremoniile de premiere, în așa fel încât dacă un premiat nu poate participa la festivitate premiul acestuia se transferă celui imediat următor în grila de jurizare, iar premiatul de facto primește doar diploma. Măsura, la o primă apreciere, pare cumva justificată și chiar corectă având în vedere faptul exprimat de unii organizatori precum că dacă nu ar veni nici un premiat nu ar avea cu cine să mai țină festivalul.

Cu toate acestea se nasc unele întrebări! Este oare corect să acordăm un premiu pentru o creație și să-l anulăm dacă la festivitate nu poate participa creatorul? Dar translatarea premiului către următorul este oare un act moral? Premiem oare creația sau prezența la festival? Iau desigur în seamă doar faptul

că totul este în afara oricărei suspiciuni de favoritism, deși o lungă experiență ca membru în diferite jurii mă ferește de păcatul naivității.

Nici nu mai vorbesc de faptul că pe timpul pandemiei, atunci când din motive cât se poate de obiective nu s-au organizat întâlniri, unele festivaluri au acordat premii, dar înmânarea acestora a fost condiționată de o eventuală participare în anii ce vor veni. Un fel de calendre grecești...

Oare nu ar trebui, având în vedere realitățile obiective, să gândim un mod puțin diferit de a organiza un festival? Nici nu mai vorbesc de faptul că situația prezentată duce la eliminarea din ecuație a unor creatori de valoare, dar care, din diferite motive, nu mai pot participa efectiv la un festival, eveniment care totuși presupune nu numai un efort, ci de multe ori și unele mici disconforturi. Se dă în felul acesta cale liberă unor colegi pe care eu îi admir pentru perseverența cu care participă la festivaluri cu lucrări mediocre, dar care, în context, sunt jurizate și, prin comparație, ajung să fie premiate. Facem oare, prin neadaptarea la realitate, un serviciu creației umoristice, una care oricum nu are excesiv de mulți reprezentanți?

Sunt doar întrebări pe care mi le pun și, fără să emit judecăți sau acuze, le consider doar o temă de discuții între colegi și prieteni.

Mihai Batog-Bujeniță

